

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hónapra 1.— „
Egy napra 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpálya, a városházával szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos postai soronként 6 kr-ával számítanak.

Kuriai bíraskodás.

Debreczen, április 18.

(U. P.) Az ülészak még hátralevő érdemleges munkája a békekötésnek pártszempontból legfontosabb föltételeire: a kuriai bíraskodásra és a házszabály-revizióra vonatkozik. Az elsőt illető törvényjavaslat már be van terjesztve, előkészítés alá van véve. S minthogy a kettő között bizonyos kapcsolat áll fönn s a kétoldalu biztosíték következtében egyik a másik nélkül nem léphet életbe: a második nyomban követi az előbbit.

A pártok előzetes megállapodásáról, egy formális paktumról lévén szó, első tekintetre úgy látszik, hogy egyik-másik javaslatra kár is sok szót vesztegetni s az előzetes bizottsági tárgyalások is csak az alakítások követése miatt tartatnak meg fölöttük. De mi azt hisszük, hogy a valóság mégis az, hogy a paktum inkább csak a lényeges elvekre vonatkozik s nem terjed ki például a kuriai bíraskodásra sebtében s az akkori viszonyok izgalmaiban kidolgozott javaslat szövegezésére is. — Mert ez csakugyan annyira magán

hordja több helyen a hevenyészés nyomait, hogy ha változatlanul illesztetik a választási törvénybe, az ellenzék kedvére megtámadhat minden neki nem tetsző választást s bajba keverhet minden köztisztviselőt és szavazatszedő elnököt.

A javaslat azt mondja, hogy a köztisztviselő nem korteskedhetik s pártgyűlések összehívásában nem vehet részt. Csak az összehívásban? Tehát magán a gyűlésen részt vehet, föl is szólalhat? Azt mondja tovább a javaslat, hogy a katonaság általában a karhatalom csak a közcsend, rend és egyéni szabadság biztosítására alkalmazható, de már a fölvonuló szavazók esetleges fedezésre nem, holott sok esetben ez is közrendészeti követelményt és jogtalmat képez. A hogy pedig végül a választásielnök körül meghuzza a hurkot, oly sok felé magyarázható és körmönfont agyafurtsággal kiaknázható szövegezés mellett nemsokára oda juthatunk, hogy kötéllal kell fogni az elnököt. — Mindezeket korrigálni kell éppen a béke és a közállapotok biztonsága érdekében.

Mert ismerjük heves vérünket és szenvedélyes természetünket,

mely a politikát arra használja, hogy kitombolja magát s mely a választások alatt többszörös lánggal lobog. Ha ily tetszés szerint ide-oda rángatható, elasztikus szövegezésű törvényvel megyünk az új választások elé, „lőttek“ azok „tisztaságának“! Mert ismerjük az ellenzék eljárását, tudjuk, hogy mind előzetesen, mind utólagosan fölhasználja az erkölcsi presszió és meghurezolás minden lehető nemét s különösen a köztisztviselők olyankor állandó cél-táblái. A választások után a hatóságokra és választási elnökökre jár rá a rud. Így az előzetes és utólagos razzzával épp azok befolyásolják legjobban a választásokat, a kik elméletben legjobban sürgetik a tiszta választásokat. — Ezt bizonyítja az eddigi számtalan tapasztalat. Ezért, a köztisztviselők megvédése, a parlamenti csatározások lehető megszorítása, de meg a kuria páratlan hirnévének mindnyájunk érdekében álló megóvása szempontjából is, egyszerű, világos, tetszés szerint nem görbithető és magyarázható szövegezést kérünk a bizottságtól, a mely a jogokat és kötelességeket szabatosan írja körül s a fífikának nem

TÁRCZA.

A főispán fia.

Irta: Jablenczay Kálmán.

(Folytatás és vége.)

Egy évtized mult el azóta — hogy Rajtházy Zoltán lángoló szerelmével boldogítja feleségét Hulobán Rózát.

Az egyszerű paraszt leányból tiszteletré méltó tekintetes asszonyt teremtett a szerelem egyetértés és kölcsönös vonzalom.

Róza megállotta már helyét a legesesebb körökben is — vele hosszabb ideig társalogva senki sem mondta volna, hogy ez a művelt finom modoru asszony földes paraszt házban nevelkedett.

Férje — fáradságot nem kimélve, lelkének összes ragaszkodásával emelte ki bájos nejét — a tudatlanság országából és emelte fel arra a magaslatra, hol jelenleg fényével — tudományával, homályosítja el a többi egyenrangú nőket.

Egyszerűen Rajtházy Zoltán a legboldogabb és legügyesebb férj volt a X. vármegyében. A közvélemény elfeledte Róza alsórendű születését, ott csillogott már régen a bámultak sokasága között, hol csupán a jelen pompájának hódolnak.

Egyszerre csak nagyot zökkent a világ kereke.

Beállott a kormányválság — a régi protektiót osztó miniszterek egymásután hagyták oda tárczaikat.

Új emberek bujtak elő oduikból, új arcok jelentek meg a világot intéző deszkákon.

Kormányelnökké egy olyan férfit nevezett ki a király — ki becsületesség-nél és páratlan jellemnél meg egy nagyon okos fejnél egyebet nem vitt a bárszonyos székbe.

Az új elnök aztán közzé eszergetett a közigazgatásnak, kiostálta a konkolyt a tiszta buza közül.

A szemittevő elemeket, munkás szorgalmas anyagokkal cserélte fel — kiméletlenül mentette fel a legmagasabb hivatal elfoglaló méltóságos urakat betöltött posztójuktól és bocsájtotta utjokra a legkisebb elismerés nélkül.

A polgárminiszter elnök olyan szellemeket keresett a társadalom színei között, kik szilárd jellemmel egyenes szívűséggel vas akarattal a hazának — haszonlesés nélkül — javára váljanak.

A miniszterelnök székfoglalása után, azonnal következett a képviselőválasztás.

Rajtházy Zoltán, ezen ideig, egy nagyobb káptalani uradalom intézője volt, mely állást saját személyének megnyerő külseje és szakértelme által fényesen töltött be.

Messaliencie-szerű házasságával, de különösen a köznép iránt tanúsított szeretet — és hangosan nyilvánított vonzal-

mával annyira kedvelté tette az amugy is sympathikus egyéniségét, hogy X. vármegye egyik kerületébe — a legkisebb politikai harc nélkül képviselővé választották.

A mely napon Rajtházy Zoltán országgyűlési képviselő lett, ugyanakkor kapta meg atyja Rajtházy György felmentését a főispánságtól.

Egy pillanatban ütött be az öröm és bánat villáma az apa és fiu szívébe.

A büszke Rajtházy György megörnyedve a szégyentől hagyta oda fényes állását.

A szerény fiu, fia a legbüszkébb embernek, csendesesen, szinte észrevétlenül lépett be a képviselőházba, hol a népek jövő boldogságát vannak hivatva felépíteni.

Rajtházy Zoltán megállta helyét dicsőségesen.

Nem sokára gondos szónoklataival, alapos politikai nézeteivel magára vonta a közfigyelmet.

A miniszterek benső barátságukba fogadták és emelték közös erővel a lépcsőn fölfelé.

Egyik nagyobb hatású beszédje után, mely a megyei közigazgatás igazságos keretében kulminált, az elnök személyesen fejezte ki előtte benső elismerését.

És ugyanakkor felajánlotta neki X. vármegye főispáni méltóságát.

Szobalakkokat és mindenféle por- vagy törött festékeket ajánl

DEUTSCH LAJOS előbb VARGA LAJOS
Piac-utca 38. szám.

nyit réseket. Ez nem összeférhetlen a paktummal.

Kár, hogy némely oldalon magát a kuriai bíraskodás elvét is oly szorosán magyarázzák ki a paktumból. Azt hisszük, hogy a cél, a mely annak idején mindenkinek szeme előtt lebegett, első sorban a tiszta választások biztosítása volt. Hogy ezt minő fórum által tudjuk elérni és biztosítani: ez már csak a kivétel kérdése. Vannak is sokan, a kik a paktumot így magyarázzák, míg az ellenzéken azt az értelmezést hangoztatják, a mely a föltétlenül és kizárólag a kuria bíraskodást köti ki. Ez formailag igaz is, de ezt csak az akkori izgatott hangulatnak s azon körülménynek tulajdonítjuk, hogy az elmék föl se vetették azt az eshetőséget, hogy a cél más módon is lehet biztosítani.

De most itt a közigazgatási s a külön alakítandó állambíróság eszméje. Ezekkel bővebben foglalkozni: most talán még időelőtti dolog volna. Mert azt se tudjuk, hogy a bizottság és a törvényhozás általában reflektál-e a paktumba foglalt kurián kívül, más fórumra is. Ha igen: akkor is lesz elég idő az említett tervek diszentiálására. És mi igazán örvendenénk, ha a hivatott tényezők a fórum tekintetében se tartanák szigorú kötött utlevélnek a paktumot. A választás és annak elbírálása kiválóan politikai természetűek s minden komoly elem joggal aggódik, hogy a kuriának

ily ügyekbe vonása ártana e legmagasabb birói testület függetlenségének, pártatlanságának s annak a bizalomnak, amely ezek következtében e bíróság iránt a közönségben meggyökerezett. — Fontos okok voltak azok, amik a törvényhozást 1869-ben arra bírta, hogy a politikai hatalmat elválassza az igazságszolgáltatástól. És most nem látunk hasonló fontosságú okokat, amelyek a törvényhozást ez elvi álláspontjától visszatéríthetnék.

Annyival kevésbé, mert a választások elfogulatlan és szigorú elbírálására, tehát a valódi cél elérésére más bíróság is áll rendelkezésre, tehát nem szorulunk a kuriára. Ha már a parlament saját jogkörét önként megszorítja a választások fölött való bíraskodást mindenáron kiadja a kezéből, akkor gondoljon — ne a közigazgatási bíróságra, mert a mely tekintetek a kuriánál mérvadó, ugyanazok nagy részben itt is figyelembe veendő, hanem a külön állambíróságra, amely a kuria és a közigazgatási bíróság tagjaiból s más jogászokból kizárólag csak e célra állíthatnák össze, tehát magánfelek ügyeivel nem foglalkoznak s így legalább a közönség meg volna kímélhető attól az erkölcsi rossz hatástól, a mi a bíróságok pártatlanságába és függetlenségébe vetett hit megingását elkerülhetetlenül követi.

Mindenesetre kívánatos, hogy e fontos kérdés, amennyire a jelen csak engedik, nem elhamar-

kodott, hanem higgadt, alapos és elfogulatlan megoldást nyerjen.

— **A hirdetési bélyeg eltörlése.** Budapesti levelezőnk írja: A lapkiadók országos egyesülete a hirdetési bélyeg eltörlése iránt folyamodott a törvényhozáshoz. A kérvény szombatomb került a képviselőház elé, mely kiadta azt a pénzügyminiszternek. Hogy mikor kerül elintézés alá, nem tudjuk, de azt már kijelentette a pénzügyminiszter még szombati beszédében, hogy foglalkozik a kérdéssel s hogy legközelebb meg is fogja oldani. Míg azonban a miniszter ígérete csak általánosságban mozgott, addig Molnár Béla előadó már közelebből is jelezte, milyen irányban keresi a miniszter a megoldást. Vagy el fogja törölni a hirdetési bélyegét egészen, vagy a hirdetési díjak ára szerint fogja kiszabni a bélyeg díját. Ezt a második esetlegességet nem tarthatjuk épen szerencsés ötletnek, mert ugy szólni nyilvános támadásra, illetőleg üzleti titkaik elárulására kötelezi a hírlapvállalatokat. Itt csak egyetlen módja van a baj orvoslásának. Legyen az állam gavalér s mondjon le arról a néhány forintról, mely a hirdetési bélyeg révén a kasszájába befolyik. S ezt annyival is inkább megteheti, mert beveszi más oldalról, a felszabadult hirdetések folyton fokozódó forgalomból s az ipar emelkedéséből. Anyiszor hangsúlyozták már az ipar és kereskedelem emelésének szükségességét: hát kezdjék el itt, engedjék meg, hogy a kereskedő és iparos legalább ingyen kínálhassa az árúját; töröljék el a hirdetési bélyegét. Hanem e mellett ne feledkezzék meg a kormány a hazánkat előzől külföldi lapok hirdetéseiről sem. Azokat tessék bélyeggel sújtani, mert azok igazán ártanak, még pedig nemesak iparunknak és kereskedelmünknek, hanem nemzeti konszolidációnknak is. Am szoruljanak ki ily irányu üdvös intézkedésünk folytán a külföldi hírlapok, legalább bennmarad az országban az előfizetési díjat s itt maradnak azok a milliók, a melyek hirdetéseik révén a külföldi ipar támogatására

Annak a vármegyének főtisztviselőségét, melyet eddig az ő apja töltött be.

Zoltán megrendült attól a tudattól, hogy ő legyen atyjának utóda, abban a társadalmi körben, hol mindenki tudja, hogy milyen csufos módon kellett neki onnan megválni.

A mig egyénisége igaz érzelemből örült a páratlan megtisztelésnek, addig lelkére a somoruságnak egy szikrája szállott alá, a bosszunak egy csekély paránya volt az, hogy most eljött az az idő, hogy visszafizetheti annak az embernek dolyfős sérelmeit, melyet iránta egykoron tanúsított.

A gögös embernek, ki egyedüli világában — saját egyéniségének élve — összes vagyonát elpazarolta — az emberiség ambiciózus érzelmeit a sárba taposta — meg kell adni a keserű leczkét, meg, ha azt saját fia hajtja is végre.

Ettől a bosszus gondolattól sarkalattva, elfogadta a miniszter ajánlatát és néhány hét múlva, mint főispán szerepelt X. vármegye fővárosában.

A vármegyének elhanyagolt belügyeit vasmarokkal összeszedte, rendet csinált mindenütt a hová csak munkás kezei elértek.

Atyjának hivatalos mulasztásait ki egyenlített személyének teljes felelősségével, — kimosta a régi főispán visszahagyott szennyését olyan fehérre, hogy azon senki foltot nem találhatott.

A Rajtházy név tisztán állott mint a kristály patak vize.

A mikor már semmi sem hiányzott a megye kerekének egyenletes forgásából,

tudakozódni kezdett atyja és családja állapotáról.

Megtudta, — hogy a volt főispán a szó teljes értelmében nyomorog. Vagyonának roncseit most éli fel — azután következik az elhagyatottságban sinlődő nélkülözés.

Azt is megtudta később, hogy atyja már egy izben kereste, beszélni akart vele, de a szolgák, kik nem ismerték — vagy nem is akarták meglátni benne régi urukat — nem bocsájtották be.

*

Rajtházy Zoltán, az új főispán íróasztalánál dolgozik, — fényes elfogadó szobájában.

Bejön a szolgálattelvő hajdu jelenti, — hogy Rajtházy György ur akarja tiszteletét tenni a méltóságos urnál.

A változatos szomorú idők leforgása után, — most találkozik először a gögös apa eltaszított fiával.

A sors szeszélye úgy rendezte, hogy a személyek szerepet cseréljenek. Ézelőtt tíz évvel a fiú állott kívül az ajtóknak megett dobogó szívével, — most az apa készül a könyörgő szónoklatra, melyet fiának akar elrebegni.

Egy még most is kényes magatartásu magas alak lép be a nagy szárnyas ajtón, megáll a küszöbön, mint egy özvegy és merőn néz az íróasztalnál szerényen álló főispánra. Kalapját kezében szorongatva ajkai elfojtott üdvözlést motyognak. . . .

— Lépjen közelebb atyám! mondá ridegen Zoltán.

Rajtházy György mereven áll — csupán szemei tévelyegnek az ismert szoba butorzatán, falra akasztott képein.

— Miért kerestél fel atyám? kérdé hangosabban Zoltán.

Az öreg Rajtházy közelebb lépett egész a szoba közepéig, — ott majdnem összeroskadva mélyen meghajolt — fia előtt.

— Méltóságos uram?? nyöszörgé keservesen — egy nyomorult esdekel jószívűségéhez kérve egy irnoki állást, a megye bármelyik hivatalában.

Zoltán arcán a harag és szégyen pirja futott keresztül. Majd kiégett a szeme, annak az embernek meghunyászkodó alamizsna kérésétől, mely hajdan dolyfősségével tette utálatossá magát, most pedig tehetetlen nyomorúságában ezinikus szemtelenséggel könyörög saját eltaszított fiától egy darab kenyeret, hogy hátra levő napjait ne a szemétdombon élje le.

Atyám! — dörgé Zoltán haragjának teljes kitörésével — azért jött ide, hogy bemutassa neked az elsüllyedsnek azon utolsó fokát, melyen alól már csak a szemetes fertő van; azért jött ide hozzám, kitzasztott, kitagadott fiához, hogy arczomba csapja a legszomorubb multnak azt a feledhetetlen mozzanatát, a mikor egy kényes gentryből lássak átalakulni egy kolduló, tányernyaló embert, ki első koldulását rajtam tanulja meg. — Azért kereste fel az új főispán fényes termét, hogy szemére hányja neki, hogy ez az én helyem, ide te azért tolokodtál be, hogy engemet a te atyádat a posványba

idegenbe vár szolgálná a p detési bélyeg külföldi lapo

A vála

Most a jövő évre érvékek összeállítás valyi névjegyének. Ez alkügyminiszter, rendeletet int sok központi a választók intézik és ellanul és erős választók nélegyenek szigilletékes ható és igazság el mánnak a két jobb benyomá

A belügy körrendelete

33000. szám.

I.

valamennyi

Az 1874.

§-a értelmében egyik alapfelteben vett neg minimumnak n törvénytelen n években a ügyminiszteriu kezett.

Ezen kör az e részben eloszlátása végtem, hgy az nagyságának n Mária-Teréza-f

taszits! — ily csufondáros hogy a sok szivét meglágyi natában annak haszonban kiak

Nem, atyá lyesen Zoltán való vagyok. E mint a minön lehet.

Mi leszám házadból kiütö mat nem foglak mint kérvényező vezlek egy oly delméből — ha hajdani főispán becsületes polgá élhet.

— Köszönö reszkető hangon ban nem kell s egy Rajtházy n édes fiától sem.

Távozom — gébb hangon — terelheti a gazda nyira át van ha czeitől, hogy fele ne feledjen, mint az enyém.

Ezen szaval Rajtházy György termeit örökre el Már az ajtó hideg tekintetétől

idegenbe vándorolnak. Igazán érdekeinket szolgálja a pénzügyminiszter, ha a hirdetési bélyeg kérdésének elintézésénél a külföldi lapokról sem feledkeznek meg.

A választók összeírása.

Debreczen, április 18.

Most kezdik meg országsszerte a jövő évre érvényes választói névjegyzékek összeállítását. Ez tudvalevőleg a tavalyi névjegyzék kiigazítása alapján történik. Ez alkalomból Széll Kálmán belügyminiszter, mint miniszterelnök, szigorú rendeletet intézett a vármegyék és városok központi választmányaihoz, a melyek a választók névjegyzékének kiigazítását intézik és ellenőrzik, hogy senkit jogtalanul és erőszakkal ki ne hagyjanak a választók névjegyzékéből. Eljárásukban legyenek szigorúak, de igazságosak az illetékes hatóságok, mert a jog, törvény és igazság elvei ezt követelik. Széll Kálmánnak a két rendelete mindenfelé a legjobb benyomást keltette.

A belügyminiszternek ez a nevezetes körrendelete így szól:

33000. szám.

M. kir. belügyminiszter.

I.

Körrendelet

valamennyi központi választmányának

I.

Az 1874. XXXIII. törvényezikk 4. §-a értelmében a választói jogosultság egyik alapfeltételét képező urbéri értelemben vett negyed teleknek és földadó-minimumnak némely községben állítólag törvénytelen megállapítása miatt a múlt években a vezetésem alatt álló belügyminiszteriumhoz több panasz érkezett.

Ezen körülményre való tekintettel és az e részben netalán felmerülő kételyek eloszlátása végett mindenekelőtt kijelentem, hogy az urbéri értelemben vott telek nagyságának megállapításánál egyedül a Mária-Teréza-féle urbéri szabályozás al-

kalmával, illetőleg az 1836. V. törvényezikkben meghatározott telekmennyiség az irányadó. Az ezen törvényes mértéktől eltérő nagyságu, vagy bármely más urbéri törvényeinkben ismeretlen elnevezésű (pl. antique sessio, Wort stb.) telekegység figyelembe nem jöhet.

Az esetleges visszaélések megakadályozása és a választóközönség jogainak még hatásosabb megvédése végett pedig a következőket rendelem:

A központi választmány a megválasztandó összeíró-küldöttségeket, különösen azok elnökét szigorúan juttassa, hogy az említett urbéri egynegyedteleknek és földadóminimumnak a beszerzett adatok alapján törvényesen megállapított mennyiségét az 1874. évi XXXIII. törvényezikk 32. §-a értelmében kitűzött összeírási határnapon a községi előjáróság útján minden nagyközségben és közjegyzőségi székhelyen a legkiterjedtebb módon — felelősség terhe alatt — közhírré tegyék. E megállapítás ellen a kihirdetéstől számított 8 nap alatt panasznak van helye a központi választmányhoz, mely a panaszokat soronkívül elintézni és hozott határozatait a panaszosoknak haladéktalanul kézbesítenni tartozik.

Az érdekeltek a hozott központi választmányi határozatok ellen a belügyminiszteriumhoz intézett fellebbezésüket a kézbesítéshez számított 8 nap alatt a központi választmány elnökénél benyújthatják, a ki az esetleges fellebbezéseket észrevételei és a vonatkozó tárgyiratok kíséretében legkésőbb 3 nap alatt hozzá-
m felterjeszteni köteles.

A központi választmány az összeíró küldöttségeket kötelességeik pontos és lelkiismeretes teljesítésére azzal a hozzáadással utasította, hogy netáni törvénytértés vagy kötelességmulasztás, illetőleg megokolt panasz esetén az 1874. XXXIII. törvényezikk 92. §-ában gyökerező tegyelmi jogomat teljes szigorral érvényesíteni fogom.

Végül e részben meghagyom a központi választmányoknak, hogy a fentebbiek értelmében tett intézkedéseit a vonat-

kozó ülési jegyzőkönyvben is okvetetlenül vegye föl.

II.

Az országgyűlési képviselői választójegyékek kiigazításánál követendő eljárást az 1874: XXXIII., 1875; VI. és 1876: XVIII. t.-cz. tüzetesen megállapítják. — Tekintettel azonban a választói névjegyzékek nagy fontosságára, valamint azon gyakorlati cél által is vezéreltetve, hogy a névjegyzékek kiigazításánál teljesítendő feladatoknak lehetőleg időbeli egymásutánban csoportosított sorozata a központi választmányoknak állandóan szemé előtt lebegjen, ezuttal is kiemelem azokat a főbb törvényes határozatokat, melyekkel szemben egyes központi választmányok még mindig több kevesek mulasztást követtek el, u. m.:

1. A névjegyzékek kiigazítására szükséges intézkedéseket a központi választmány május hónap első napjaiban köteles megtenni. (1874. XXXIII. t.-cz. 40. §.) 2. Egy-egy összeíró-küldöttség az elnökséggel együtt háromnál sem több, sem kevesebb rendes tagból nem állhat. (1876. XVIII. törvényezikk 1. §.) 3. Az összeíró-küldöttségi tagok, a mennyiben a központi választmányoknak nem felelősködött tagjai, működésük előtt esküt tenni tartoznak. (1874. XXXIII. törvényezikk 21. §.) 4. Az összeíró küldöttségek részére, lehetőleg május hónap 31-ig elkészítendő munkálataik befejezésére mindig záros határnap (például május hó 20., 25. stb.) tűzendő ki. 5. A központi választmány a névjegyzék összeállításánál június 15-én köteles megkezdeni. (1872: XXXIII. t.-cz. 40. §.) 6. A központi választmány az 1876: VIII. törvényezikk 2. §-a értelmében kibocsátott hirdetményt egyidejűleg ide is bemutatni, a hirdetmény tartalmát, különösen a kitűzött határidőket az ülési jegyzőkönyvbe is felvenni tartozik. 7. Az ideiglenes névjegyzék július 2—25 ig közszemlére teendő. (1874: XXXIII. tvezzikk 43 és 53. §§.) 8. A felszólalások július 5—15-ig adhatók be, az ezekre tett észrevételek pedig július 16—25 ig fogadtatnak el. 1874: XXXIII tvezzikk 33. §.) 9. A

taszits! — Azért alázkodik meg ily csufondáros módon az apa a fia előtt, hogy a sok bántástól megkövesedett szívét meglágyítsa és az átalakulás pillanatában annak engedékenységét anyagi haszonban kiaknázza!

Nem, atyám! — folytatá szenvedélyesen Zoltán — én nem ebből a fajtából való vagyok. Engem más anyaggá gyurni, mint a minőnek teremtettem, — nem lehet.

Mi leszámoltunk még akkor, midőn házadból kiűztél, én tégedet mint atyámat nem foglak ösmerni soha. Hanem mint kérvényezőt meghallgatlak és kinevezlek egy olyan állásra, melynek jövedelméből — ha nem is úgy, mint egy hajdani főispán — de mint egy szerény becsületes polgár, — tisztességesen megélhet.

— Köszönöm méltóságos ur, mondá reszkető hangon Rajtházy — ilyen alakban nem kell semmi, kegyelemkenyeret egy Rajtházy nem fogadhat el még az édes fiától sem.

Távozom — mondá mindig gyengébb hangon — a koldussá lett apa nem terelheti a gazdag fiut, kinek szive anyyira át van hatva a mult keserves perzeitől, hogy feledni nem képes. — Tehát ne feledjen, mint ahogy nem rimánkodik az enyém.

Ezen szavak után sarkon fordult Rajtházy György, hogy a főispán fényes termeit örökre elhagyja.

Már az ajtónál állott, fiának szigorú hideg tekintetétől követve, midőn az ajtó

egyszerre felnyitott és rajta egy sugár nővésubájós asszony lépett be.

Rajtházy György meglepetve bámult a fenséges alakra, lelkében ezer gondolat sugdosta, hogy ez az asszony az okozója mindennek, minden földi boldogtalanságának.

Az asszony az új főispánné volt, Rajtházy Zoltán felesége, Holubán Róza.

A kedves feleségnek szabad bejárata volt férjének hivatalába, most is azért jött, hogy egy szegény embert protezsáljon férjénél, hogy valami csekély állásba segítse be.

Ezt a kérelmet olyan édes csevegéssel adta elő, hogy azt előbb lejátszott drámai jelenet daczára, Zoltán mosolyogva vonta keblére az édes asszonyt.

Ugye megteszed, — kérde a nő, férjének szemeibe kacintva.

Nem tehetem édes angyalom, mert azt az állást már eanek az urnak ígértem — mondá atyjára mutatva.

Róza reátekintett a mereven bámuló öreg urra, kit bejövetele alkalmával észre sem vett, kíváncsian kérde:

— Ki ez az ur?

— Az atyám!!

A nő, mintha a levegőbe dobott volna egy titkos hatalom által, ugrott fel helyéről szeméinek teljes erejével nézett annak az embernek alakjára, ki az ő férjét azért taszította el, hogy őt nőül merte venni.

Majd régi idő óta táplált gyűlöletét, egy csekély szájalom váltotta fel, meg sajnálta azt a szegény embert, kit könynyelmű dolyfőssége ragadott a tönk szé-

lére, azután a férjének az apja bárminő rossz volt is a multban, még sem szabad támasz nélkül az utcára dobnia.

Szemeiben a szájalom egy parányi köny cseppjével odalépett férjéhez:

Kedves Zoltán! az én pártfogoltam még várhat egy kicsiny ideig, majd kerül valami más foglalkozása neki... add oda azt az állást édes atyádnak...

A büszke Rajtházy György, mintha a föld megindult volna a lábai alatt, össze akart rognia, végigterülni a smyrnaszönyegen, hogy onnan soha többé életre ne térjen.

Tántorogva, remegve, egy eddig soha nem ösmert belső izgalmaktól, lépkedett közelebb Rózához, kinek még mindig könyben uszó szemei részvételtjesen függtek rajta.

A dolyfős kékvérü gentry össze törve, megalázva, az általa halálosan megsértett szónok jószívűségétől, olyan változaton ment keresztül, melynek fájdalmi szívét akarták darabokra szakítani.

Oda vánszorgott menyének lábaihoz, zokogva, mint egy bocsnatért esdő gyermek, lerogyott térdeire és az imádat egy fajával esőkolá meg az asszony ruhájának szegélyét...

Rajtházy Zoltán és bájos felesége azon versenyeznek minduntalan, hogy melyik szereti jobban az öreg urat...

Az öreg Rajtházy mindakettőnek nevét minden áldott nap imaiba foglalja.

felszólalások és észrevételek fölött a központi választmány szeptember 1-20-ig köteles határozni. (1874: XXXIII. tvczikk 48. §) 10. A központi választmány a felszólalások és az észrevételek fölött hozott határozatait szeptember hónap 30-30 ig közszemlére kitenni és az 1874: XXXIII. t.-cz. 40. §-a a.) b.) c.) pontjaiban érintett esetekben az érdekelteknek kézbesíteni köteles.

A közszemlére kitétel és a kézbesítés a vonatkozó határozatban kifejezetten elrendelendő. 11. A központi választmány az 1874. évi XXXIII. törvényezikk 48., 49. és 50. §§-aiban megszabott eljárást november hónap elsejéig befejezni és a fölterjesztést a kuriához megtenni köteles. (1874: XXXIII. törvényezikk 54. §.) 12. A névjegyzék végleges összehasonlításának és az 1876. évi XVIII. törvényezikk 3. §-ában megjelölt helyekre leendő megküldésének záros határidője december 30-ika (1874: XXXIII. törvényezikk 54. §.)

13. A névjegyzék végleges összeállítását illetőleg figyelmeztetem a központi választmányt, hogy minden egyes választó neve teljesen kiírassék, a névjegyzéknek az életkort feltüntető rovata minden egyes választóra nézve a legnagyobb pontossággal kitüntetessék és a névjegyzékek községenként, városrészenként, kerületenként, törvényhatóságoként, valamint a „a választási jog alapja” című rovatok szerint is pontosan összesítesenek.

Ezeknek előrebocsátása után elvárom, hogy a központi választmány ezen körrendeletem állandó szem előtt tartása mellett, a maga intézkedési és felügyeleti hatáskörében, különösen pedig a felmerülő panaszok elbírálása, továbbá a megszabott záros határidők megtartása és a megtartása körül — felelősségének tudatában — a megkívántató gondnal és pontossággal fog eljárni.

Budapest, 1899. április 6-án.

Szell.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Szerdán, április 19-én, („A” bérletben) Prielle Kornélia urnőnek, a Nemzeti színház művésznőjének első vendégjátékául: *A hol unatkoznak*. Vigjáték 3 felvonásban.

Csütörtökön, április 20-án, („B” bérletben) Prielle Kornélia urnő második vendégjátékául: *A nagymama*. Vigjáték 3 felv.-ban.

Pénteken, április 21-én, („C” bérletben) *A bányamester*. Operette 3 felvonásban.

Szombaton, április 22-én, („C” bérletben) Prielle Kornélia urnő harmadik vendégjátékául: *Marcelle*. Sardou színműve.

Vasárnap, április 23-án két előadás: délután 3 órakor: *A baba*, operette, este 7 órakor, rendes helyárral, bérletszünetben; *A varázsfátyol*. Látványos, tündéres színmű.

* **Folt, a mely tisztit.** Echagaray e nagyhatású drámája közepes számú közönség előtt került színre — bizony nem valami gördülékeny előadásban. Az előadás vontatottságát az új szereplők szerep nem tudása okozta. Mindazon által a közönség nem fukarkodott az elismerés tapsaival, kik arra méltán rászolgáltak. Első sorban Fáy Flóraé az érdem, ki Matilde művészi s valóban elragadó alakításával olyan elismerést vívott ki, hogy a közönség nyílt színen; felvonás végén zugó tapsok között szölitotta a vasfüggönyön keresztül lámpák elé. Méltó partnere volt Tauayné Halmi Margit, ki Enriqueta ellenszenves szerepét a legjellegzetesebben domborította ki, olyan művészi intelligenciával, a melylyel alkalmasint

minden vidéki társulat keretéből ki fog tündökölni. *F. Csigaházy Etel, Szacsavay Sándor* érdemelnek még dícséretet a tegnapi előadásból.

* **Kiss Irén marad.** Említettük, hogy Kiss Irén, a debreczeni színtársulat egyik tehetséges és kiválóan kedvelt tagja a színügyi bizottság egy határozata folytán, mely szerint a vigjátéki anya szerepkörének betöltésére hívja fel az igazgatót, szerződésének felbontására kérte Komjáthyt. Annak idején megmagyaráztuk, hogy Kiss Irénnek nincs oka nehéztelésre, mert a színügyi bizottság legmelegebben, elismeréssel nyilatkozott az ő művészi tehetségéről és sokoldalúságáról s csupán olyan vigjátéki anya szerepkörének betöltésére hívta fel az igazgatót, mint amilyent betöltött a nemzeti színháznál Prielle Kornélia és egyidőben Debreczenben Bács Károlyné. Kiss Irén belátva, azt az őszinte elismerést, melyben a debreczeni közönség mindenkor részesítette, szándékát megmástitotta és mint örömmel értesülünk elhatározta, hogy nem válik meg a debreczeni színpadtól s attól a közönségtől, melynek szeme előtt bontogatta szárnyait s a hol az ő igazi kiváló művészetét mindenkor méltányolták és elismerték.

* **Egyiptom gyöngye Londonban.** Forrai Miklós és Heltai Jenőnek a vigszínházban nagy sikert aratott operettje, *Egyiptom gyöngye* — melyet Komjáthy János színgazgató is megszerzett s a jövő szezonban mutat be a közönségnek, — a külföld érdeklődését is felkeltette s még a nyár folyamán Londonban előkerül. A fővárosi lapok nyomán értesülünk, hogy Egyiptom gyöngyének kiadójával a darab megszerzése körül tárgyalásba bocsájtkozott egy londoni elsőrangú színház ügynöksége s a darabot előadásra meg is szerezte. Mindenesetre szép elismerés magyar írókra, hogy a sikeres termékek nem maradnak kívül a külföldi színházak figyelmén.

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A képviselőház ülése április 18-án.

A képviselőháznak ma délelőtt szokatlanul látogatott ülése volt. A mai ülésen harmadszori olvasásban elfogadták a tegnapi letárgyalt apróbb törvényjavaslatokat. Ezután megválasztották a házszabály módosításra kiküldött bizottság huszonnégy tagját. A választás eredményét holnap hirdetik ki. Az ülés ezzel véget ért.

Gyászrovat.

Tóth Sámuel.

A debreczeni kollegiumnak nagy gyásza van. *Tóth Sámuel* theologiai tanár, a zsinat, az egyetemes konvent s a tiszántuli ev. ref. egyházkerület volt főjegyzője, 61 éves korában meghalt. Az elhunyt egyike volt a legkiválóbb protestáns egyházi férfiaknak, — ki egész életét egyházának szentelte. — Mint zsinati konvent és kerületi jegyző évek hosszú során át végzett emberfeletti

munkát, e mellett a tanári kathedrán is áldásosan működött. A protestáns egyház ügyeinek legalaposabb ismerője volt. *Révész Bálint* halála után püspökjelölt is volt. Diszes állásairól betegsége miatt mondott le, a mikor is az egyházkerület impozáns módon adott kifejezést az iránta érzett szeretetének. — Ekkor kezdtek el a Tóth Sámuel-féle alapítvány gyűjtését is, mely ma már több mint két ezer forint s több szegény tanulóknak teszi lehetővé tanulmányainak folytatását Debreczenben 1866 ban választották meg theologiai professzornak, 31 éven át tanított a tanári kathedrán s nevelt derék kálvinista papokat egyházának. A folytonos munka kimerítette, beteggétette — úgy, hogy két év óta már gyengélkedik. Ma hajnali 3 órakor hunyt el. Temetése csütörtökön délután lesz. — A gyászoló család, az egyházkerület és a kollégiumi tanári kar külön gyászjelentésben adja tudtul a nagy veszteséget.

† **Elhunyt tanító.** A debreczeni tanítói karnak egyik érdemes munkása dőlt ki az élők sorából. A gyászlap, amelyet részvétellel vettünk, *Hajdu István* ev. ref. néptanítónak jelenti halálát. A boldogult f. hó 17-én életének 55 ik évében 2 napi súlyos szenvedés után hunyt el. Hült tetemei f. hó 19 én, d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szerint a Miklós-utcai leányiskolánál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai sirkertben örök nyugalomra tételni. — Az elhunytban *Hajdu István* volt főhadnagy, ösmert író, lapunk tárczaírója, édes atyját gyászolja.

NAPI HIREK.

Gazdák érdeke.

— április 18.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter minden alkotásait komoly megfontolás eredményeként tekinthetjük. Nem cselekszik soha elhamarkodva, de mikor egy-egy eszme megérett teremő agyában, munkás keze azt azonnal igyekszik átvinni a gyakorlati életbe. Resszortjának legelső munkása, fáradkutatlan az ügyek intézésében, komoly megfontolás és böles mérséklet kísérik alkotásait és mindent felölelő gondosságával felkutatja mindazon hiányokat, melyeknek pótlása a nemzeti vagyonsodást kétségkívül előmozdítja.

Most is egy nevezetes intézkedést tett a miniszter. Elrendelte ugyanis, hogy a bécsi és budapesti gabonatözsdek ár-zárlatairól május elsejétől kezdve nemcsak a nagyobb piacvezető bírósávosok, hanem minden város és járási székhely közönsége is értesüljön távirati uton oly módon, hogy hivatalos tözsdei közléseket a posta- és táviró-hivatalok sürgönyileg megkapják. E közléseket az utolsó hivatalok rögtön kifüggesztik a hivatalos helyiség kapujára és így bárki tájékozhatja magát a legutolsó tözsdei árfolyamról.

— **A V. H. O. Sz. estéje.** Ugyszólván csak párnap választ el már bennünket a V. H. O. Sz. színházi estéjétől. Éppen azért az elnökség azon tiszteletteljes kéréssel fordul azon hölgyekhez és urakhoz, kik a tablókban *Palotás-*

ban és A közreműköztassana szándéku nőkével tudatni. Ellenőr s városi le uteza 14.

— Tá

tiszteletére.

vacsorát tanácsos ti közoktatási iskolai ügy rán, mely vendéglő kör tagjain középiskola

— A

ben tegna

tanácskozo

esos elnök

tek küldöt

sen megál

szermind

szükséglet

Ma d. e. f

elkészül a

zottak ala

délben dr

gazdag eb

kezet tag

a Pallagra

— E

törvényt

Gizellát,

és neje Sz

reczenben

— A

magyarság

s ott is f

vek. Ha I

a szlavism

szép Sajó

érdeke tel

erősíteni.

akar épít

szertlenül

de a szeg

sokképen

templomé

magyarok

Az a n

nem ves

Isten dies

Az adon

Szobonya

küldendő.

főisk. tan

helyére j

—

A r. katl

értekezlet

felköszön

olyan ma

Jánosé. A

községi k

len egysz

ban és *A piros cipő* gavotteban közreműködni sziveskednek, méltóztassanak ezen igazán lekötő szándékukat a helyi bizottság elnökével legkésőbb április 22-ig tudatni. A bejelentést kérjük az elnök címére vagy a Debreczeni Ellenőr szerkesztőségébe, vagy a városi levéltárba, vagy Kossuth utca 14. sz. alá küldeni.

— **Társas vacsora dr. Hómann Ottó tiszteletére.** A debreczeni tanári kör társas vacsorát rendez dr. Hómann Ottó min. tanácsos tiszteletére, mint ki a vallás és közoktatásügyi miniszteriumban a középiskolai ügyosztályt vezeti. A társas vacsorán, mely ma este tartatik meg a *Bika vendéglő* külön éttermében, részt vesz a kör tagjain kívül, a helybeli felsőbb és középiskolák számos tanára is.

— **A róm. kath. főgimnázium ügyében** tegnap d. e. behatóan és hosszasan tanácskozott dr. Hómann Ottó min. tanácsos elnöklése mellett a fenntartó testületek küldöttsége. Az értekezlet első ülésén megállapították a főgimnázium egyszersmindenkorra szóló és évi állandó szükségletét s az erre szolgáló fedezetet. Ma d. e. folytatják a tárgyalást, amikor elkészül a szerződés tervezete s a megbízottak aláírják a jegyzőkönyvet. Tegnap délután dr. *Wolafka* Nándor v. püspök gazdag ebéddel vendégelte meg az értekezlet tagjait. Dr. Hómann Ottó ma d. u. a Pallagra készül kirándulni.

— **Eljegyzés.** *Bahunek* Elemér kir. törvényszéki aljegyző, eljegyezte *Éricz* Gizellát, *Éricz* Ernő m. á. v. felügyelő és neje *Szécsényi* Ottilia leányát — Debreczenben.

— **A magyarságért.** A felvidéken a magyarságnak egyik végső vára *Rozsnyó* s ott is főleg a maroknyi református hívek. Ha *Rozsnyón* megdől a magyarság, a szlavismus hullámai végig söpörnek a szép Sajó völgyén. A magyarság eminens érdeke tehát a rozsnyói kis ref. egyházat erősíteni. — Az egyház most templomot akar építeni, mert az eddigi imaház czel-szerületlennek és szűknek bizonyult. Ugyde a szegény, leginkább iparosokból álló, sokképen megterhelt hívek elégtelenek a templomépítésre. — Siessünk mi, alföldi magyarok s reformátusok segítségkrel! Az a néhány fillér, a mit oda adnak, nem vész el, hanem bőven kamatozik Isten dicsőségére és nemzetünk javára. Az adományok *Rozsnyóra* (Gömörm.) *Szobonya* József egyházi főgondnokhoz küldendők, de azokat S. *Szabó* József főisk. tanár is elfogadja és rendeltetési helyére juttatja.

— **A legtartalmasabb felköszöntő.** A r. kath. főgimnázium ügyében tartott értekezletet követő disz ebéden számos felköszöntő hangzott el. De egy sem tett olyan maradandó hatást, mint a *Vácz* Jánosé. A debreczeni r. kath. egyházközségi bizottmány világi elnöke keresetlen egyszerű szavakkal üritette poharát az értekezletet foglalkoztató szép eszme sikerére s beszédét azzal a csattanós kijelentéssel fejezte be, hogy a főgimnáziumra két ezer koronát ajándékozott. Ő az első, aki a nagy közönséghez kibocsátott felhívásra az aláírást megkezdette. A szép példát bizonyosan sokan fogják tetszésükhöz képest követeni.

— **Meg akarta ölni a feleségét.** *Tasi* Géza iparoslegény, tegnap vig napot csapva alaposan felöntött a garatra. Éjfél utáni már az óra, mikor *Damjanich* u. lakására hazatért s mert az asszony nem várt rá, olyan patáliát csapott, hogy a szomszédok összefutottak. Ez még nem volt elég, *Tasi*, mert az asszony csillapította, kést rántott elő s a védtelen asszonyra rohant, hogy megölje. Az asszony segélykiáltásaira a házbéliek berontottak s a dühöngő embert megfékezve átadták az előhívott rendőrnek, ki *Tasit* bekísérte. Az ügyészség kéri majd számon *Tasi* cselekedeteit, mit ő kijózanodva, bizonyára mélyen fog sajnálni.

— **Nyugalomba vonuló ev. ref. tanítók.** A h-szoboszlói ev. ref. ipartestület több régi érdemes tanítója nyugalomba vonulni készül az iskolai év befejezésekor. A nyugalomba vonulni tanítók értesüléseink szerint a következők: *Bede Imre*, *Szabó Albert*, *Varga Márton* és ifj. *Agárdi Lajos*. — A nyugalomba vonuló óhajtó tanítók s általában a környékbeli tanítóság nesztora *Bede Imre*, a ki 55 évet töltött el ezen a pályán. Utána következik 43 évi szolgálattal *Szabó Albert*, a ki immár 40-ik éve, hogy *Hajdu-Szoboszlón* működik. *Varga Márton* tanító 31 év óta működik a néptanítói pályán s gyöngélgedő egészségére való tekintettel óhajtó is nyugalomba vonulni. Ifj. *Agárdi Lajos* 19 évet töltött el a tanítói pályán s megváltozott viszonyai folytán lép nyugdíjba. Ugy *Bede Imre*, mint *Szabó Albert*, *Varga Márton* és *Agárdi Lajos* hű fiai, buzgó tanítói az ev. ref. egyháznak és elismerés fogja őket kisérni nyugalomba vonulásuk alkalmával.

— **Debreczeni festő sikere.** A budapesti tavaszi tárlaton általános feltűnést keltett *Bosznay* István főiskolai rajztanárnak egyik kiállított képe, mely nagyerdei téli tájképet ábrázol. A tájkép a királynak is felűnt és dicséret szavakkal emlékezett meg róla. — Őszintén örülünk az ifju művész ez újabb sikerének.

— **A Magyar Irodalmi Társula** nyomtatott lapja: a Debreczeni Főiskolai Lapok javára a zenekar közreműködésével 1899. április 22-én, szombaton délután 3 órakor, a főiskolai diszteremben ünnepélyt rendez, melyre a belépő-díj egy korona. Jegyek válthatók: *Békés Lajos*, *Szentkirályi Tivadar* és *Zádor Lajos* urak üzletében s az ünnepélykor a pénztárnál. Az ünnepély műsora a következő:

1. Hangverseny-nyitány, *Schönfeldtől*. Előadja: a főiskolai Zenekar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: *Ripos Béla*, a D. F. L. felelős szerkesztője. 3. A végén *Ambrus fia*, *Költevény*. Irta és felolvassa: *Farkas Imre*. 4. Siron innen, siron túl. Irta: *Kun Béla*. Szavalja: *Takács Endre*. 5. Finale *Haydn* D. dur vonósnégyeséből. Előadják: *Simonescu S.* (I. hegedű), *Kemény Emil* (II. hegedű), *Pásztor Gyula* (viola) és *László Jenő* (cello). 6. Apró történetek a szerkesztőségéből. — Irta: *Ujlaki Antal*. Felolvassa: *Boross Lajos*. 7. Vig monológ. Előadja: *Sziklay Miklós*, a debreczeni színház tagja. 8. Kerékpár-induló. *Albert Józseftől*. Előadja: a főiskolai Zenekar.

— **A vizsgázó iparos segédek.** Az iparos segédek továbbképző és szakrajztanfolyamának befejező vizsgája vasárnap tartatott a főreáliskola rajztermében, hol alkalmunk volt igazán szakértően és csinosan elkészített rajz- és írásbeli munkákat látni, mely úgy a derék tanárok — odaadó működéséről, mint a tanulók sikeres igyekezetéről tanuskodtak. A vizsga *Rösler* Richard mérnök vállalkozó elnökele *Fazekes* Sándor főreáliskolai igazgató e tanfolyam igazgatója és a meghívott vendégek, mint *Tóth Kálmán* az ipartestület elnöke, *Bészler* Károly tanácsnok, *Aczél* Géza főmérnök, *Podolszky* Béla a gépjavító műhely vezetője, a *Bauer* és

Tarsa cég mint szakértők és iparosok, továbbá a tanfolyam tanárai *Nádasdy* Alajos főreáliskolai tanár, *Schachtner* Géza műépítész és *Halvax* Ernő gépész mérnök jelenléteiben egész délelőtt tartott. A szépen sikerült szóbeliek után a kiállított rajzokat tekintették meg. Az igazgatóság a vendégek megjelenését megköszönve a legjobb munkák és kitűnő szorgalomért kitűzött díjakat kiosztván, ez év tanfolyamát befejezettnek jelentette ki.

— **Titok.** Mintha már olvastuk volna egy rém-regényben a következő jelenetet:

XXXIV. FEJEZET.

Szökés a nászlakomáról.

A szép *Edith* halotthalványan ült öreges férje mellett a nászlakomán. *Narancssárga* mirtuskoszoruját még nem érintette férfi keze. Az egész társaság vigadott, csak ő volt szomorú. A figyelmezőbb szemlélő talán észrevette volna a fátylon keresztül is, hogy köny csillog a szemében.

A nagyterem órája tizenkettőt vert, tompán, visszhangosan.

— Istenem, meg kell lenni! sóhajtott a menyasszony s fölkel.

A nagy vigadozásban senki sem vette észre, hogy kiment. A cigány tüzes nótára gyújtott s összekocczantak a pezsgős poharak. A kapun pedig éppen akkor fordult ki a szomorú *Edith*.

Förtelmes idő volt. A tél mintha utolsó erejét adta volna ki. Vad szél nyargalt az utczákon s hóföregeteget sodort magával. Nyögött, zugott, bömbölt a természet. Miért? Talán, hogy megkönnyítse a szép *Edith* szökését.

Egyik utcásarkon egy fogat várakozott rá, egészen eltemette a hó. *Edith* beleült s elfuladva kiáltotta:

— Az Istenért, siessen!

Mint szilaj táltosok, röptek a telivér lovak. A néptelen főtéren végigrobogott a fogat. *Edith* fátyolát tepdoste az orkan s a lenge szövet mint kisérteties lobogó húzódott utána. A koesi eltűnt a *Széchenyikert* fehér fái között...

Hová ment? Ki tudja?...

A regényfejezetben megírt történet nem mese. A márcziusi hóvihár idején látták a főtéren a fehéruhás menyasszonyt, a mikor éjfélkor kihajtatott a *Széchenyikertek* felé. A különös dologról jelentést tett egy rendőr a kapitányságon, ahol különben másnap egy uriember is megjelent, hogy bejelentse felesége eltűnését. Minden kutatás hiábavaló volt: a fiatal asszony maig sem került elő.

— **Táncmulatság.** A hajdúvármegyei hajduk és tisztelegények április 29-én a *Korona* vendéglő nagy termében zártkörű táncvigalmat rendeznek, melynek tiszta jövedelmét *Erzsébet királyné* szobrára adják. Belépő-díj 50 kr. A zenét *Benczi Sándor* zenekara szolgáltatja.

x **Lakást,** teljes ellátással egy uri családnál, keres *Pavelkó* Jolán *Battyányi*-utca.

— **A halotti jelentés.** Frankfurtban tegnap eltemettek egy koresmárost, a ki különcködéséről volt ismeretes. Agglegény volt és a koresmájában, melyben mindig sok volt a vendég, de azért egy csapason kívül nem tartott más kiszolgálót, maga főzött, mosott, maga szolgált a ki a vendégeket, a kik szerették a különös embert. A minap a kis koresma törzsvendégei gyászkeretű papiroson a következő levelet kapták a koresmárostól:

Kedves uram, van szerencsém tisztelettel tudtára adni, hogy holnap reggel nyolcz órakor öngyilkos leszek. Ugynevezett oka nincs e tettemnek, csak azért leszek öngyilkos, mert akkor akarok az élők közül távozni, a

mikor nekem tetszik. Nem akarok felsőbb hatalomnak engedelmessé válni. Temetésem csütörtökön délután két órakor lesz nővérem lakásából. Szíves üdvözléssel stb.

A korezmáros ismerősei azt hitték, hogy ismét csak különös tréfáról van szó és nem is készülődtek a temetésre, míg meg nem tudták, hogy a levél igazat mondott. A korezmáros az előre kitűzött időben agyonlőtte magát.

x Hivatali helyiségül, esetleg ipari célokra raktárnak stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olesó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A belgiumi sztrájk.

Budapest, április 18. (Érk. d. u. 2 ó.)
Brüsszelből távirják: Az általános sztrájk proklamálása dacára a központi bányákban sehoh sem szüntették be a munkát. A borinagyi kőszénbánya kerületben is kis arányú a sztrájk. Nagyobb a sztrájk Lüttichben, ahol körülbelül 3000 bányamunkás hagyta abba munkát. Mindenütt nyugalom van.

A spanyolországi választások.

Budapest, április 18. (Érk. d. u. 2 ó.)
Madridból táviratozzák: A választások eredménye még nem ismeretes egészen. Valenciában és Oviedóban a republikánus jelöltek győztek. Saragossában Moret győzött. Guipuzcoában három karlistát és Piy Margallt választották meg. Castelar megválasztása Murciában kétséges.

Egy hajó balesete.

Budapest, április 18. (Érk. d. u. 2 ó.)
Berlinből táviratozzák: A „Cormoran” cirkálóhajó a múlt hónap 24-én Uj-Pomerániától északra egy sziklához ütdött, de jelentéktelen anyagi kárral elszabadult. A hajó nem kapott léket, a gép nem rongálódott meg és a legénységnek nem esett baja. A „Cormoran” e hó 15-én Brisbaneba érkezett és ma tovább megy Sidney felé.

Orosz hajó a Boszporusban.

Budapest, április 18. (Érk. d. u. 2 ó.)
Konstantinápolyból távirják: Az orosz önkéntes hajóhad „Orel” nevű hajója ujonczokkal, kivándorlókkal, hadi és vasuti szerekkel, Port Arthurba és Vladivosztokba menet átment a Boszporuson.

Irodalom és művészet

A magyar nép multja és jelene.

Irtá: Benedek Elek. Első kötet. A szolgálattól a szabadságig. Budapest, 1898. 4-r. 556. l.

(A Századok-ból.)

Szilágyi Sándor utolsó megbízását teljesíttem, mikor bemutatam Benedek könyvét. Kegyelettel, de szíves-örömmel is végzem föladatokat, mert elejétől végéig jól és lelkesen megírt könyvet kell megismertetnem; olyat, mely uttörő a maga nemében. Nem Benedek Elek az első, ki a magyar köznépi történetnek megírására gondolt; tiz esztendővel ezelőtt a budapesti egyetem már hajlandó volt befogadni azt a magántanárt, ki ennek előadására vállalkozott; a miniszterium azonban nem adott katedrát a köznépi történetnek s a habilitatio más czim alatt történt meg. Pedig a parasztszocializmus terjedésének idejében nemcsak tudományos, hanem politikai szempontok is kívánatosak tették és teszik a köznépi igazi történetének megírását.

Erre vállalkozott Benedek. S valóban jó gondolat volt, hogy könyvét éppen a szabadság, egyenlőség és testvériség elve törvénybe iktatásának ötvenedik évfordulóján adta a nép kezébe, hogy a hazátlan-ságot hirdetőkkal szemben. Az 1848. évi eredményt a honfoglalás korabeli egyenlőséghez való visszatérésnek, a társadalmi villongást a szolgáltság ellen folytatott küzdelemnek tekinti. De nem úgy mondja el a dolgot, hogy keserűséget és gyűlölséget támasszon az elnyomók iránt; ellenkezőleg éppen arra figyelmezteti a népet, hogy a birtokos osztály nemcsak ura és elnyomója, hanem szerető atyja is tudott lenni s hogy „végül önként, kényszerítés nélkül, példátlan lelkesedéssel maga küzdött ki a nép szabadságát, megszította vele jogait s osztotta vele a közterhekben.”

Valóban a testvériség érzetét igyekszik a nép szívébe csepegtetni, midőn megérteti vele, hogy „peragit tranquille protestes, quod violenta nequit”. Mindenütt behatóan foglalkozik a parasztlázadások történetével s mindenütt kárhoztatja a nép szenvedélyeinek tulságokba való csapongását, de a visszatartásnak azt a módját is, melyet a győztes nemesség egyszer-mászor követett. Azonban nem foglalkozik minden fölkeléssel elég behatóan. Részletesebben kellett volna tárgyalnia pl. Aba Sámuel korát, mely különben is ugyszólván expositióját adja a régi és az új rend, a régi szabad nép és az új nemesség, a nemzetiségi és az egyéni birtok közt támadt különbségből eredett bajoknak és küzdelmeknek. És ez talán még érthetőbbé válik, ha nem csupán a honfoglaló, hanem az őshazából fölkerelkedve még Sarmatia déli részein kóborló magyarokról is összefoglalja a megmaradt kevés adatot, s mindezt egybeveti a rokon népekre vonatkozókkal. Ő azonban a vezérek korát is rövidre fogja s alig győzhet meg bennünket (19. l.) a szabad paraszt magyarokról szóló magyarázata helyességéről. Kupa első lázadásának évszámát és Gyula vezér lázadását nem említi, s nem kutatja, ki volt I. Béla korában a lázadás indítója. Viszont a XI. század végén fölisméri a pogányság utolsó lázongását abban a mozgásban, melyhez szent László fivének legendája fűződik. Ezt talán igen költőileg írta le; de egyáltalán véve nincs okunk fennakadni azon, hogy képzelete szabadabban csapong, mert ez sok olyat megláttat vele, a mire a szoros értelemben vett történetirő figyelme nem terjed ki. Így pl. kétségtelenül helyes nyomon jár, mikor Ajtony (nála épen nem népies néven Achtum) gyilkosának meséjét magyarázza. És ha olykor óhajtunk kell is, hogy Benedek, ki annyi kötet szép népmesét nyújtott már olvasmányul, ne meséljen most is, hanem történetet beszéljen, egészben véve úgy találjuk, hogy ennél a történelemnél mégis nagy előny a népmeséknek oly terjedelemben való ismerete, mert így világíthatja meg igazán egyes mesék történeti hatterét, így magyarázhat meg sok egykori vagy még most is meglevő népszokást, így hatolhat igazán a nép lelkébe.

A nagy parasztlázadások közül első sorban az 1437. évit írja le. Kár, hogy nem ismerte Gombos Ferencnek erről szóló munkáját, melyet hiányai és hibái mellett is jól használhatott volna; de viszont kár, hogy az 1437. július 6-iki szerződést mind a ketten hibás régebb fordításban közlik, a helyett, hogy újra lefordították volna. Acsády beható bírálatára szerint (Gazdaságtört. Szemle, 1898. 137. l.) Gombos Ferenc Benedeket, az én gyantásom szerint azonban Lukács Bélát követte. Gombos munkája azonban már különben is készen állott Benedek könyve megjelenésekor.

Néhány lázadás mellett könyvünk hallgatagon megy el. Nem szól pl. a Balázs bíró (Blaskó) nagyszombatvidéki zendüléséről (1430), az 1515. évi stájerországi lázadásnak a szomszédos nyugati magyar vármegyékre való hatásáról, a székelyeknek 1519., 1541. és 1562. évi mozgalmairól, a mik sok tekintetben ide tartoznak; egészen mellőzi a nagy német parasztlázadásnak 1825-ben a magyar bányavárosokra gyakorolt befolyását, megfigyeli Cserni Jovannak két esztendő mulva levert fölkeléséről, mely — a Brankovics idejéből kiserletet nem tekintve — nemzetiségi izt adott a parasztszocializmusnak; nincs szó az 1569. évi kisebb lázongásról, sőt a nagyobb arányú Császár Péter-féle 1632. éviről sem. Fölemlítést érdemelne az 1643. évi nógrád-

megyei lázadás, mikor a parasztszocializmus kijelentették, hogy jobbágyok nem akarnak lenni, hanem oly szabadságot kívánnak mint Scythiából kijövetkor volt; nem mellőzhető, hogy 1655-ben Makovicza vidékéről sokan csatlakoztak a lengyel parasztlázadáshoz; hogy 1659-ben Hunyadban, Zarándban és Biharban az oláh parasztszocializmus fellázadt; hogy 1661-ben ugyanazon vidéken maga a török keltette föl a népet földesurai ellen. Néhány sort megérdemelt volna a ruthén parasztszocializmus 1708. évi mozgalma, néhány oldalt az 1754. évi tiszavidéki ribillió. Török, Pethő és Bujdosó zendülése, s figyelembevétel a határvidéki oláhok és rácok 1808. évi felszkelődése. Alig érthetjük azt a szófukarságot, hogy a 455-ik lapon csak 4-5 sort szán az 1831. évi parasztlázadás leírására, melyről pedig egykoru nyomtatványok is bőven szólnak, nem is említve az országos levéltárban levő hatalmas aktacsomót. Sőt (556. l.) azt is erősebben lehetett volna hangoztatnia, hogy 1848-ban sokan Dósa korának visszatértétől rettegetek s hogy a parasztszocializmus jelenléte fenyegetőbbek voltak akkor, mint azt közönségesen hiszik. Ezen kérdés meg nem oldása a forradalom bukásának egyik oka.

Benedek ebben a kötetben inkább a nép politikai aspiratióinak történetét nyújtja, ha nem teljesen is, de mindvégig érdekesen, úgy, hogy könyve a legvonzóbb olvasmányok közé tartozik. Jó példa rá, miként kell népszerűsíteni a történetet. Korszakunkint eleven festi a parasztszocializmus magán életét is, úgy, hogy e tekintetben méltó volna párhuzamot vonni közte és Hagelstange Alfrédnek az ő könyvével egyidőben a délméret parasztszocializmus életéről Lipcsében (8-r. 268. lapon) megjelent munkája közt. De talán elég annyit megjegyezni, hogy ha a kritika a sokkal több előmunkálatra támaszkodó Hagelstange könyvét sem fogadhatta teljes megnyugvással s szemére vehette, hogy levéltárakban nem kutató, Benedek önérettel gondolhat rá, hogy sokkal hosszabb kort felölelő műve leközölte az első nehézségeket és egészben véve megfelelt a maga elé tűzött feladatnak.

Dicséretet érdemelnek az önálló vagy a szövegbe illesztett képek is, melyek részint tárgyasak, részint képzeletiek, de mind művésziek. Csak arra figyelmeztetjük a művészt, hogy III. Béla idejében a magyar nép még sem az eresz, sem a ponyva alatt nem tarthatott kukoriczát, mint a hogy azt a 73-ik lapon látható kép ábrázolja.

Márki Sándor.

CSARNOK.

Bacsányi János hitvese.

Irodalomtörténeti regény.

— Irtá: Könyves Tóth Kálmán. —

(Folytatás.)

6.

Bacsányi rendesen nem igen törődött a külső illem és divat szabályaival. Most azonban még a külsőségre is kiváló gondot fordított s ha hiuság férhetett volna nemes jelleméhez, kétségtelenül gyönyörködve szemléli magát a tükörben. Férfias szép arcán akarat, szellem, mély érzélem vonzó kellem egygyé olvadva, mint a szívárvány színei tükrözödtek vissza. Szép férfi volt. De arcán ott borongott a belső szenvedés külső kinyomata, a mi még előnyére vált, még érdekesebbé tette a nők előtt.

Hét órára az udvari titkár előtt állott a fogat, melyet a gróf Bacsányi rendelkezésére bocsátott. A harmincz évet meghaladott férfit batoralannak érezte magát. Utközben százszor is ismételte, hogy mit fog mondani, pedig kora ifjuságától kezdve nagy uri körökben foglódott, a szerelem azonban a legnagyobb szónokot is némává s viszont a némát szónokká teszi; oly hatása van, mint a bornak, melytől a bátor szívű könyekre lágyul a gyáva hőssé lesz.

Nem rajzoljuk hosszasan Bacsányi s Gabriella találkozását; nem untatjuk olvasóinkat jelentéktelen részletek elsorolásával; csak annyit jegyzünk meg, hogy

e két r
egy hét
volt az
Baumb
ismeret
s örült,
szenvet

A
az ifjus
igéző sz
vonását
irónó ál
a milye
még fia
dör, fe
szép ma
nem tal
lyosnak
de e cso
nyörű v
öldjét v
hogy G
tartozik.
ség elhu
legelső
gas mű
figyelmé

Ga
től még
ménykér
várt vol
eszmény
vezeti.

Kir
gát, hog
a gondv
szerelem
becsülés
szokott j
szíve alá
tolta szű
tatta esz
csatolja
megjövén
védés és

hiszen a
rem s hi
lesz a sz
ség és k
kedvese

Egy
üldözött
minden,
vonult ut
méletlen
megérti,
hangra t
bátoritja,
Bacsányi
magát s
hogy Bé
elhatároz
engedik
itt keres
szárnyak
kedjék. N
volt győz
ezosa leh

Egy
zament, a
megérkez

Ugy
téli idény
esányit i
minden
mert a m
az ügyek
tetlen. Ba
Gabriellá
szándékár
arról, hog
térénd.

— M
nyujtva
fogja.

Bacs
Szentjóni
velet. E le
azt, a mi

e két rokonlélek megértette egymást s egy hét múlva Baesányi minden napos volt az udvari titkár házában. Az öreg Baumberget, a magyar költő sok oldalú ismerete nyílt, őszinte jelleme meghódította örült, hogy leánya e férfiú iránt rokonszenvet érez.

A szép Gabriella már ekkor tul járt az ifjuság tavaszán, de azért nem vesztett igéző szépségéből. A huszonhat éves leány vonásai igazolták a szelleműs francia irónő állítását, hogy a nők annyi évesek, a milyennek látszanak. E szerint Gabriella még fiatal leány volt s természetes gondör, fekete hajfürtök fehérebbé tették szép magas homlokát. A szigorú bíráló nem találta volna ugyan teljesen szabályosnak sem orrát, sem kissé nagy száját, de e csekély hiányt leszámítva, ha gyönyörű vágásu szemét s kifogástalan szemöldjét vette figyelembe, el kell ösmerni, hogy Gabriella az igazán szép nők sorába tartozik. De nem annyira e muló szépség elhulló virágai vonzották körébe Bécs legelső irodalmi férfiát, mint inkább magas műveltsége, mely mely a császárné figyelmét is magára vonta.

Gabriella szive a szerelem érzelmétől még eddig érintetlen maradt; ő eszményképéhez méltó férfit keresett s várt: várt volna tovább is, ha a végzet az eszményképet Baesányiban eléje nem vezet.

Kimondhatlan boldognak érezte magát, hogy megtalálta azon szívet, melyet a gondviselés eléje vezetett. Nem volt ez a szerelem rajongás, hanem több, kölcsönös becsülésen alapul tiszta érzelm. Baesányi szokott jelleme nyíltságával nem titkolta szive alacsony származását; nem palástolta szük anyagi viszonyait; nem bízta eszményi boldogsággal, ha ő hozzá csatolja sorsát, sőt mintegy látnokilag megjövendölte, hogy közös utjokon szenvedés és nyomor szegődnek utitársaikul.

— Akkor szenvedni fogok önnel, hiszen a szenvedést még ugysem ösmerem s higgye el, hogy közelében edesebb lesz a szenvedés, mint eddig volt a bőség és kényelem, vigasztalta Gabriella s kedvese elborult homloka ismét kiderült.

Egy hét mennyi változás egy sors üldözött férfiú életpályáján! Feledve volt minden, a mi a múltból, mint sötét árny vonult utána, ha balsorsa ezután is kíméletlenül üldöznél, lesz egy lény, ki megérti, kinek szívében bus panasza visszhangra talál, kivel eszméit közölheti, ki bátorítja, ha csüggedés lepné meg. — Baesányi nagyon boldogtalannak érezte magát s szinte elrémült a gondolatra, hogy Bécsbe el kell hagynia. Már akkor elhatározta, hogy mihelyt körülményei engedik Bécsbe teszi át állandó lakását, itt keres alkalmazást, s szerelme majd szárnyakat ad neki, hogy magasra emelkedjék. Nem hazafiatlanságból ezt; meg volt győződve, hogy innen is buzgó harczosa lehet nemzetünk irodalmának.

Egy napon, mikor Gabriellától hazament, a kapus jelenté, hogy a grófnő megérkezett.

Ugy is volt, — a főispánné az őszi téli idényt Bécsben szokta eltölteni. Baesányit igen szivesen üdvözölte, hogy minden haladék nélkül térjen vissza, mert a megyében zavargások történtek s az ügyek elintézésére titkára nélkülözhetetlen. Baesányi a kötelesség embere volt; Gabriellához sietett tehát s értesítette őt szándékáról, biztosítván őt egyszersmind arról, hogy a lehető leghamarább visszatér.

— Menjen, — szólta Gabriella, kezét nyujtva barátjának, — lelkem kíséri fogja.

Baesányi hazament kebelbarátjához, Szentjóni Lászlóhoz irt egy bizalmas levelet. E levélben hiven elősorolta mindazt, a mi sorsában fordulópontot képe-

zett; azután a levelet postára tétetvén, kocsiba ült s elhajtatott.

Mig Bécsnek falait láthatá, a kocsi ablakból vissza-vissza tekingetett, aztán a párnák közé dőlve, szeméit félig lehunyva ábrándozott azon jövőről, melyet sűrű felhő fődött el, de a felhőben egy tündért vélt látni, ki védőleg nyujtja felé karját. Gabriella képe csakugyan kísérté minden-hová. nem hagyta magára egy percze sem. De ugyanakkor jó tündére háta mögött áthatlan sötét felhőben kísérté őt a bosszu átkos démona is.

Hagyjuk el most hősünk s térjünk vissza Bécsbe ama borzasztó kelepezébe, melynek törébe oly sok ártatlan áldozat került. Este nyolcz óra van. A számtiszt két ügynökével érkezett s utnak indulandó leveleket rovatozza. Ide csakis a gyanusok levelei jutottak. Szentjóni neve a gyanusoké közt volt, nem csoda tehát, hogyha a számtiszt e levelet is ügyesen fölbontá. Sátáni öröm villant föl szürke szemében, midőn az aláírásban Baesányi gyűlölt nevét ismerte föl; kezeit örömitosan dörzsölve, fogai közt mormogá:

— Sejtelmem nem csal, ez ember veszélyes öszszesküvő; madarat tolláról embert pajtásáról ismerik meg. Azt hiszem, Szentjóni már hűvösen elmélkedik a szabadságról; gondoskodunk róla, hogy e levél tartalmát maga az író közölje vele. E levelet megtartjuk emlékül.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény társaság közlése.

1899. április hó 18-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	119.70	120.20
" vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.75	121.75
" koronajárdék 4%	97.40	97.80
" regále vált. köt. 4 1/2%	100.25	101.25
Osztrák aranyjárdék 4%	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/2%	100.50	101.—
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	139.—	140.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	382.25	382.50
Osztrák hitelbank részvény	358.30	358.50
Magyaripar- és keresk. bank. r.	102.50	102.75

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	122.50	123.50
" 3%-os	103.50	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.—	121.—
Magyar vörös keresztorsjegy	11.30	11.80
Osztrák "	20.40	20.90
Olasz "	12.25	12.75
Bazilika sorsjegy	7.—	7.50
Jó-sziv "	4.—	4.40

Pénzmekek:

Cs. és kir. arany	5.66	5.74
20 márkás arany	11.80	11.84
20 frankos arany	9.55	9.59
1 Sovereigns	12.06	12.10

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. április 17 én.

A buzaüzlet irányzata ma lanyha volt, a liszt kelendősége csak nem akar javulni és ez által a malmok kedvetlenül vásárolnak. Eladásra mintegy 1500 mm. került és pedig magyar buza 5-10 krral, idegen 10-15 krral olcsóbb árak mellett.

Rozs 5-10 krral olcsóbb lett. Tengeri ára helyben 2 1/2 krral lement, ellenben tiszavidéki állomásokon jól tartja magát.

Eladott:
Buza. Tiszavidéki. 500 mm. 80 k. 10-20 forinton, 100 mm. 79-8 k. 10-15 forinton, 100 mm. 79-7 k. 10-15 forinton, 100 mm.

79 k. 10.05 frton, 450 mm. 79 k. 9-85 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

A külföldi olcsóbb jegyzések és a szép időjárás folytán a buza ára eleinte lanyhult, de midőn köztudomásra jutott, hogy a felmondott mennyiség csak 9000 mm. tesz, egyes fedezők akadtak és az árak ismét elérték az előbbi nivót.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza áprilisra	8.94, 8.89, 8.95,
" májusra	8.75, 8.71, 8.76,
" októberre	8.18, 8.17, 8.21,
Rozs áprilisra	9.—, 0.—,
" októberre	6.47, 6.50,
Zab áprilisra	5.77, 5.79,
" októberre	5.44, 5.45.
Tengeri májusra	4.43, 4.42, 4.47, 4.46, 4.54.
" júliusra	4.54, 4.57, 4.58, 4.54.
Repeze augusztusra	—, —, —.

Ingtatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál.

Fenyéri Zádor Lajosné szül Szabó Vilma és Vecsey Zoltánné szül. Szabó Berta eladják 16 hold 679 □ öl területű ujosztásu földjüket Tóth Ferencz és neje Boldog Juliánnának 4800 frtért.

Nagy Gábor és neje Balla Erzsébet eladják a debreczeni 152 sz. tjkvben foglalt ujosztásu földjüket Mócz Andrásnak 2400 frtért.

Ozv. Jakab Györgyné Kabai Karolina eladja a Hatvan-utcai szőlőjét Csurka János és Böszörményi Juliánnának 1900 frt vételárban.

Balogh István és neje Zöld Mária megveszik a Takaréki és hitelintézetnek a debreczeni 2344 sz. tjkvben irt ingatlanait 2600 frtért.

Lovas József és neje Kövesdi Julianna megveszik Nagy Károly és neje Tőzsér Julianna homokkerti szőlőjüket 900 frt vételárban.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 197. Bérlet 161. sz. „B”

Ma, kedden, 1899. április hó 18-án,

A SUHANCZ.

Operette 3 felvonás.

SZEMÉLYEK:

Ozv. Neunierné	—	—	Locsarekné
Eliz	—	—	R. Serfőzy Zs.
Józi	—	—	F. Kállay L.
Bisöt, ezek gyámja	—	—	Sziklai Miklós
Morin, tábornok	—	—	Ferenczy J.
Emil, fia	—	—	Karacs Imre
Morin báróné, a tábornok sógornője	—	—	Csügényi V.
Durend, fűszeres	—	—	ifj. Szathmáry
Rendőrbiztos	—	—	Püspöky Imre

Holnap szerdán április 19-én:

A hol unatkoznak.

Vigjáték.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

A kinek szüksége van Tapétára
kérjen azonnal legújabb mintákat a
Bromberger Tapéta szétküldési czégtől
Valentin Mingé valóban
BROMBERG, (Németország.)
izléses választék
olcsó és jobb mintákban feltűnő olcsó árban.

